

Крухмаль, О. В. Розробка рейтингової системи оцінки фінансової стійкості банків [Текст] / О. В. Крухмаль // Сучасні тенденції в розвитку банківської системи : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (7-8 грудня). – Дніпропетровськ, 2004. – Т. 2. – С. 42-43.

Крухмаль Олена Валентинівна

Розробка системи рейтингової оцінки фінансової стійкості банків

Посилення конкурентної боротьби в банківській сфері та посилення тенденцій до зниження ступеню фінансової стійкості банків в сучасних умовах сприяє активному пошуку оптимальної моделі дистанційного фінансового моніторингу банків. В Україні поряд з удосконалюванням державного регулювання банківського сектора з метою підвищення фінансової стійкості банківської системи, відбувається розвиток дистанційних систем оцінки фінансової стійкості банків, у тому числі рейтингових.

Можемо виділити кілька підходів до дистанційного визначення фінансової стійкості банку, що обумовлені розходженням концептуальних підходів до їх побудови, розходженнями в змісті їхніх окремих блоків.

Як правило, для побудови рейтингу фінансової стійкості комерційного банку використовується аналітична концепція і відповідна їй модель. Прикладом такої моделі може слугувати рейтингова система CAMELS. Суть даної концепції полягає в тому, щоб на основі вихідних показників, що характеризують капітал, активи, прибутковість, ліквідність і т.д., визначають фінансову стійкість банку.

Інша концепція будується, виходячи з розуміння фінансової стійкості банку як ймовірностного стану. Окремі елементи даної моделі використовуються більшістю рейтингових агентств.

Запропонована нами концепція альтернативної моделі оцінки фінансової стійкості банків є продовження пошуку оптимального

інструментарію фінансового моніторингу банків. Економіко-статистична концепція визначення рейтингу фінансової стійкості банку має ряд нових аспектів.

По-перше, концепція передбачає, що вибір показників для оцінки складових факторів фінансової стійкості повинний спиратися не на суб'єктивні судження аналітиків, а на встановлення чіткої залежності від них фінансового стану банків. Тому, не намагаючись винаходити нові показники для оцінки ліквідності, прибутковості, достатності капіталу, якості активів і ресурсів, ми досліджуємо статистичну залежність стану і динаміки показників, що використовуються у різних методиках, і стану і динаміки обраної базисної пари фінансової стійкості банку.

По-друге, важливою теоретичною складовою даної концепції є обґрунтування критеріїв фінансово стійкого або "абсолютно стійкого" банку в умовах конкретного навколишнього середовища.

По-третє, методологічна концепція автора ґрунтується на сприйнятті фінансової стійкості банку як прогнозного його стану. Для користувачів різних систем оцінки фінансової стійкості важливо мати уявлення не тільки про поточне фінансове становище банку, але і про імовірність збереження його в перспективі або про можливість його погіршення. Тому складовою частиною запропонованої моделі оцінки фінансової стійкості банку є блок прогнозування його майбутнього фінансового стану.

З урахуванням викладеного, характерними рисами запропонованої економіко-математичної моделі оцінки фінансової стійкості банків є:

1. Підсумкова формула включає невелику кількість показників, що дають оцінку практично всім складовим фінансової стійкості банку.

2. Методика визначення вагових коефіцієнтів у підсумковій формулі, заснована на теорії функцій чутливості. Базовою моделлю для проведення досліджень є модель "оптимального банку", що має оптимальну структуру активів і пасивів в умовах конкретного середовища. Критерієм

оптимальності зазначеної структури є досягнення певної норми прибутку при дотриманні встановлених органами нагляду вимог до банку.

3. Орієнтація запропонованої моделі оцінки фінансової стійкості банку на прогноз стану в майбутньому.